Kulturkajen som drivkraft på Frederiksø

Svendborg Kommune

Juni 2015

Manto A/S
Jorcks Passage, Opg. B, 4. sal
1162 København K
Phone: +45 3311 0111

CVR: 2867 2322
www.manto.dk

1 Indledning: Nyt kulturkoncept på Frederiksø 2

2 Konklusion: Aktører står klar til at sætte liv i Kulturkajen . 3

3 Koncept: Kulturkajen samler syv elementer 4

3.1 Egnsteateret på øen 5

3.2 Rundbuehallerne som ramme om samskabelse 5

3.3 Værkstedet for kunst og erhverv 6

3.4 Talentmodning i Terminalen 7

3.5 Promenaden som scene for en ny type byliv 8

3.6 Velkomst ved Kulturkajens foyer 9

3.7 Kabyssen – Kulturkajens spisehus 9

4 Analyse: Kulturkajens potentiale for at styrke Svendborg 11

4.1 Behovet for Kulturkajen som ny ramme om kultur 11

4.2 Værdi gennem bedre kultur, nye målgrupper og stærkere brand 12

4.3 Værdi gennem synergier til øvrige planer og strategier 13

5 Organisering: Forpligtelse gennem paraplyorganisation .. 15

6 Økonomi: Anlæg og drift af Kulturkajen 17

6.1 Anlægsomfang: Fem nye anlæg på i alt 13.000 m^2 17

6.2 Anlægssum: 120-170 mio. kr. for det samlede projekt 18

6.3 Driftsøkonomi: Balance forudsætter driftsstøtte på knap 1 mio. kr. 19

7 Udviklingsstrategi: Kulturkajen opstår gennem tre faser . 22

7.1 Fase 1: Midlertidige aktiviteter modner Kulturkajen (2016) 22

7.2 Fase 2: Kulturkajens program er i gang (2017-2018) 23

7.3 Fase 3: Egnsteateret rykker ind (2019-2020) 24

8 Metode: Kulturaktørerne var med 25

9 Bilag 26

1 Indledning: Nyt kulturkoncept på Frederiksø

Efter at have investeret massivt i at forny og udvikle byen over en årrække, står Svendborg Kommune med muligheden for at etablere Frederiksø som et fyrtårn, der kan samle byens kulturliv og kreative kræfter.

I 2014 bad Svendborg Kommune borgere og nøgleinteressenter om at bidrage med ideer til, hvad Frederiksø skal rumme. Den proces førte til en række konkrete forslag til havnens nye indretning. Et af de vigtigste budskaber var, at byens kulturliv skal indtage havnen og skabe liv i de bygninger, der nu står tomme.

En af ideerne var at etablere et teater- og kulturmiljø på Frederiksø, som kan blive et kulturelt fyrtårn og en drivkraft for havnen til glæde for hele byen. Erfaringer fra lignende projekter har vist, at et samlet kulturmiljø kan føre til et bredt og varieret kulturliv. Ved at blande teater med andre dele af kulturlivet, kan Svendborg Kommune etablere et koncept, der skaber liv på Frederiksø både om dagen og om aftenen.

Manto har haft til opgave at udvikle et koncept, der samler byens store kulturaktører og kan være udgangspunkt for at gøre Frederiksø til en levende og værdiskabende bydel i Svendborg. Resultatet heraf er Kulturkajen. Kulturkajen er udviklet i samarbejde med en bred vifte af Svendborgs kulturelle og kreative aktører. Indholdet og de fysiske elementer af konceptet er opstået gennem samskabelse, hvor aktørerne sammen har udviklet en vision for Frederiksøs fremtid.

Denne rapport rummer et feasibility study af Kulturkajen, der præsenterer konceptet, dets værdi for Svendborg samt de organisatoriske og økonomiske aspekter af at etablere Kulturkajen.

Idet kulturelle anlæg har et langt tidsperspektiv har det været en forudsætning for projektet at identificere aktiviteter, som Svendborg Kommune kan sætte i gang på både kort og længere sigt. Derfor har vi inddelt konceptet i flere faser, som gør det muligt for Svendborg Kommune at understøtte livet på Frederiksø allerede fra første dag, og dermed sikre at byens borgere og turister får glæde af øens enorme potentiale.

God læselyst

2 Konklusion: Aktører står klar til at sætte liv i Kulturkajen

Kulturkajen er et mangfoldigt koncept, der består af både fysiske anlæg og events, etablerede kulturinstitutioner og frivillige foreninger samt kulturelle aktører og kreative kræfter. Frederiksø skal rumme en ny, moderne teaterbygning, en fleksibel hal hvor kreative samarbejder får liv, et kunstnerisk værksted for dem med håndværksmæssigt talent, en terminal af unge kreative ildsjæle og talenter, og en promenade rig på oplevelsestilbud. Tilsammen skaber elementerne liv hele døgnet, nye frugtbare samarbejder og professionelle rammer om Svendborgs rige kulturliv.

På tværs af alle Kulturkajens elementer er indholdet et resultat af ønskerne blandt byens mange aktører. Konklusionen er, at Kulturkajen har potentiale til at binde byens mange kulturelle aktører sammen og give dem en fysisk ramme til at udøve deres virke.

Aktørerne står klar til gå i gang. Kulturkajen er et ambitiøst projekt, og det vil tage tid at udvikle konceptet i fuld skala. Ved at understøtte og bruge de initiativer, der allerede er på vej på Frederiksø, kan Svendborg Kommune sætte hurtigt gang i nogle af initiativerne. Der lægges derfor op til en udviklingsstrategi i flere tempi og med fokus på modning af nødvendige samarbejder og projektering.

Svendborgs mest markante styrker danner fundamentet for Kulturkajen. Byens mangfoldige kulturliv og kritiske masse af aktører står dog uudnyttet hen, idet de besidder et potentiale for at løfte Svendborg på strategisk niveau, som endnu ikke er forankret fysisk i byens rum. Det potentiale er Kulturkajen med til at indfri.

Udviklingen af Kulturkajen sker i tre faser, som sikrer at Frederiksøs fysiske rammer bliver udnyttet til at skabe liv allerede fra første dag. I sin fulde skala vil Kulturkajen rumme alle bygningselementer og være forankret i en paraplyorganisation, som sikrer samarbejdet mellem kulturinstitutionerne på øen, de kreative ildsjæle og byens øvrige kulturliv.

Konceptet vurderes at skabe stor effekt for Svendborg Kommune. Særligt i forhold til Kulturkajens potentiale for at øge kvaliteten i det eksisterende kulturudbud og skabe byliv og branding af kommunen står konceptet stærkt. Det gælder også i forhold til temaer som talentudvikling og muligheden for at tiltrække nye målgrupper.

De samlede anlæg i projektet vil koste mellem 120 mio. kr. og 170 mio. kr. Erfaringer fra lignende projekter viser, at Svendborg Kommune kan forvente op til 60 % i fondsfinansiering til projektet. Det betyder, at Svendborg Kommune kan forvente at skulle investere mellem 44 mio. kr. til 73 mio. kr. i anlæg til realisering af projektet.

3 Koncept: Kulturkajen samler syv elementer

Historisk er Frederiksø stedet, hvor først træskibe og senere stålskibe er bygget, og har startet deres rejser på verdenshavene. Mange af borgerne i Svendborg har familiemedlemmer, nære som fjerne, der har arbejdet på værftet, og for mange er Frederiksø synonymt med den lokale maritime identitet og stolthed i Svendborg. Historien om Kulturkajen handler på én gang om stedet, hvor fortællingerne om stolte håndværkere og eventyrlystne søfarere videreføres gennem nænsom bevaring af de karakteristiske rå rammer, og gennem stærke referencer til det maritime arvesølv.

Fremtidsbilledet for Kulturkajen er, at det er stedet hvor kreative sjæle mødes, og hvor de sammen skaber nye kulturelle oplevelser for både borgere og besøgende, og for kunstneriske og kreative talenter. Kulturkajen skal være stedet hvor byens og omegnens forskellige kulturelle aktører kan indtage rummene på skift eller sammen i nye eksperimenterende samarbejdskonstellationer. Her skal de kunne slide, støje og møge, men nu med omdrejningspunkt om kunst, kultur og kreative ambitioner. Målet er at sikre unikke rammer for kommunens mange ambitiøse, skabende kræfter. Her skal rummenes skala og rå udtryk udnyttes til kreative iværksættere og kunstneriske talenter, der har det til fælles, at de vil skabe sammen og har store armbevægelser.

Med Kulturkajen bygger Svendborg stærke forbindelser mellem fortid, nutid og fremtid, mellem Svendborgs kultur- og erhvervsaktører og mellem byen og resten af Sydfyn og øerne.

Kulturkajen består af syv elementer. Elementerne fremgår af figur 3.1 nedenfor. Præsentationen af Kulturkajens syv elementer starter med teatret, da det er konceptets kulturelle drivkraft. Herefter følger præsentationen af de andre elementer med Rundbuehallerne, Værkstedet og Terminalen, da de også indtager en central rolle i konceptet. Sidst præsenterer vi Foyeren, Kabyssen og Promenaden.

Figur 3.1: Kulturkajen med de syv elementer

3.1 Egnsteateret på øen

En af Kulturkajens centrale aktører er byens egnsteater. BaggårdTeatret, der i dag har status som egnsteater, og danseteatret sART er kerneaktørerne, som flytter hele deres produktion til øen. Teatret kan indrettes i en ny, moderne teaterbygning mellem Rundbuehallerne og Værkstedet. Bygningen kan eksempelvis anlægges med glasfacader i stueetagen ud mod Svendborg, mens facaden mod beddingen gøres fleksibel, så den kan åbnes helt. Resten af bygningens arkitektoniske formsprog tilpasses Rundbuehallerne, som det bærende signaturbyggeri på Kulturkajen.

Egnsteaterets fysiske faciliteter:

- To sale hver med plads til 200 gæster
- Kunstbibliotek
- Undervisningslokaler
- Skræddersal
- Lokaler til administration
- Værksted og lager.

Teatret skal være hele Svendborgs og Sydfyns teater og være en af Danmarks mest progressive kulturinstitutioner. Med udgangspunkt i BaggårdTeatrets profil og gode arbejde, skal teatret producere professionel, ny og lokalt forankret dramatik og dans på højt niveau. Samtidig skal teatret være i tæt kontakt med byens borgere og øvrige kulturelle institutioner gennem udadvendte aktiviteter i byens rum Med et nyt samlet teater vil Svendborg være i stand til at tiltrække landets stærkeste skuespillere, dansere, instruktører mv., og kommunens kulturprofil vil for alvor markere sig på Danmarkskortet.

3.2 Rundbuehallerne som ramme om samskabelse

Et vigtigt element på Kulturkajen er Rundbuehallerne; de ikoniske værftshaller midt på Frederiksø. Bygningens rå udtryk bevares og rummet indrettes til fleksible formål med vægt på scenekunst og udstillinger. Her skal Svendborgs kulturaktører skiftes til at skabe højtprofilerede arrangementer, enten gennem egne opsætninger eller via nye frugtbare samarbejder på tværs. Her kan afvikles større symfonikoncerter, koncerter, dans, ballet, teaterforestillinger, udenlandske gæstespil, markeder eksperimenterende performances m.v. Dertil kan rummet bruges til udstillinger, f.eks. særudstillinger fra Svendborg Museum og Naturama.

Rundbuehallernes fysiske faciliteter:

- Et åbent og fleksibelt rum, der kan adskilles på midten af midlertidige vægge
- Rig i loft med lys og lyd
- Akustisk optimering
- Energioptimering og varmekilde
- Udtag til strøm
- Toiletfaciliteter.

Målet er, at stedet vil fungere som en satellit og smeltedigel for svendborgegnens mange kulturaktører. Rundbuehallerne skal danne ramme om en bred vifte af nye eksperimenterende kulturproduktioner, der bl.a. kan bidrage til at tiltrække kulturturister uden for højsæsonen.

Stedet skal være en større og mere rå pendant til scenen i Borgerforeningen, og skal på sigt drives af en paraplyorganisation, der samler Svendborgs største kulturaktører. Organisationen skal sikre, at der altid er liv i huset ved at tilrettelægge et eventpro-

gram, hvor Kulturkajens beboere fire gange årligt er forpligtede til at bidrage med aktiviteter. Programmerne vil have Rundbuehallerne som omdrejningspunktet, og herigennem skabe liv i Svendborg også uden for sommerperioden, herunder særligt om foråret, efteråret og ved juletid.

Figur 3.2: Illustration af Rundbuehallerne fulde af liv

3.3 Værkstedet for kunst og erhverv

Endnu et centralt element på Kulturkajen er Værkstedet, som indrettes i det gamle tømmerværksted på sidsen af Frederiksø. Værkstedet er et fællesskab mellem udvalgte talentfulde møbelsnedkere, billedhuggere, modelbyggere og lignende. Alle med det til fælles, at de ønsker at leve af deres kunst og håndværk og har brug for et inspirerende fællesskab i rå rammer. Bygningens to øverste etager vil fungere som lejemål i forskellige størrelser, mens stueetagen vil rumme et åbent værksted, udstillingsrum og mødelokaler. I værkstedet kan gæsterne til øen følge værkerne blive til, mens kunstnerne holder seminarer i mødelokalerne, hvor de dygtiggør sig i at drive deres forretning.

Værkstedets fysiske faciliteter:

- Faste lejemål i bygningens øvre etager til etablerede virksomheder
- Korte lejemål til kunstneriske iværksættere
- Fælles åbent værksted i stueetagen
- Fælles basale faciliteter såsom toiletter og køkken
- Møde- og udstillingsrum.

Mens teatret og Rundbuehallerne typisk vil sætte gang i Frederiksø i aftentimerne, er der liv i Værkstedet fra morgen til aften. Værkstedet er den svinende og kunstneriske pendant til Fremtidsfabrikken, og forlænger Frederiksøs traditionen for håndværk og for arbejdet med rå, robuste materialer.

Fordi Fremtidsfabrikken allerede har opbygget en solid organisation med kompetencer inden for forretningsudvikling, vil der være synergi at hente ved at tilknytte værkstedet til Fremtidsfabrikken. På den måde vil Værkstedet kunne indgå i de tilbud om sparring og kompetenceudvikling, som Fremtidsfabrikken allerede arrangerer.

Når en kreativ håndværker får tildelt plads i Værkstedet indgår vedkommende dermed samtidig også i en dertilhørende mentorordning med repræsentanter fra det lokale erhvervsliv. Med hjælp fra de lokale erhverv udvikles nye innovative forretningsmodeller, ligesom netværket mellem Svendborgs mange kreative iværksættere og lokale erhvervsdrivende styrkes.

Figur 3.3: Illustration af Værkstedet med kunstneriske iværksættere

3.4 Talentmodning i Terminalen

Ud over de høje kunstneriske ambitioner og drømmene om at forene kunst med en professionel karriere, har Kulturkajen også rum for de kreative kræfter, der ikke har et professionelt udgangspunkt, men gerne vil udvikle og udfordre kulturlivet i Svendborg. Dette kreative fællesskab finder sted i Terminalen, der indrettes i den gamle værftskantine.

Terminalens fysiske faciliteter:

- Performance-rum med højt til loftet, indrettet med hejseværk i loftet
- Råt, kreativt og åbent rum i den gamle værftskantine
- Lagerrum til at opbevare udstyr og rekvisitter
- Sanitet og varme.

Her kan frivillige bruge rammerne til forskellige hobbyprægede, kreative formål så som syværksted, croquistegning, rollespil eller lignende, ligesom der er mulighed for at være fysisk aktiv inden for dans, artisteri akrobatik mv. Der skal være særligt fokus på at sikre gode rammer for børn og unge, hvilket bl.a. skal ske gennem klare samarbejdsaftaler med områdets uddannelsesinstitutioner.

Med Terminalen skal de unge, ud over rammerne for kreative fællesskaber, tilbydes en helt ny platform for mødet mellem det spirende talent og den professionelle artist. Terminalen danner nemlig rammen om et talentakademi, hvor der er fokus på kulturelt entreprenørskab, og hvor professionelle fra hhv. Egnsteateret og fra Værkstedet bidrager til at modne nye unge talenter, der kan indgå i kulturlivet og bidrage til at udvikle og videreføre Svendborgs kulturliv.

Foreningen Kys Frøen er som prøvehandling ved at etablere aktivitet i kantinen, og de erfaringer foreningen opbygger vil danne et godt udgangspunkt for at etablere aktiviteter på lang sigt i Terminalen.

3.5 Promenaden som scene for en ny type byliv

Med til Kulturkajen hører etableringen af en promenade, der skal styrke den mentale og fysiske forbindelse mellem Svendborg by og Kulturkajen. Promenaden skaber et byrum, hvor kunstneriske eksperimenter, kreative udfoldelser, events og uformelle kulturmøder kan finde sted mellem bygningerne og langs kajen. Det sker ved at udpege og friholde en række fleksible zoner, som lokale, kreative aktører skiftes til at indrette.

Promenadens fysiske faciliteter:

- Åbne facader til bygningerne på Frederiksø
- Midlertidige installationer, pop-up butikker og oplevelser i eksempelvis containere
- Udsigtspunkt på øens spids
- Særligt indrettede fleksible zoner til børn og voksne
- Strøm til plug and play og til strøm i boderne.

Ud mod Svendborg by har gæsterne mulighed for at komme i berøring med vandet, så eksempelvis kajakroere og vandpolospillere kan udfolde sig på vandet og gå i land, hvor Kammerateriet i dag driver en strandbar. På øens anden side vil teatret, Værkstedet og Terminalen have mulighed for at lave aktiviteter på beddingen, så Egnsteateret eksempelvis kan åbne facaden på bagsiden af bygningen og lave forestillinger udendørs.

Promenaden rummer også et containerbaseret, mobilt koncept for handelsboder. Her kan man gøre et kup eller få helt nye smagsoplevelser, når kreative iværksættere eller lokale fødevareproducenter viser deres varer frem. Med deres rå ydre og stærke reference til det maritime passer containerne perfekt, og tanken er, at de udsmykkes, indrettes og placeres alt efter formålet.

Enkelte steder på Promenaden skal man kunne bevæge sig op i højden, og nyde helt nye udsigtspunkter og panoramavues over Svendborg by og sund. Herfra vil man også kunne få en unik udsigt, når byrummet et par gange om året indtages af musikere, der uden de store forberedelser, kan slutte instrumenterne til strøm, og spille solnedgangen ned for åben himmel.

På Kulturkajen er der altid noget nyt at se på, og Promenaden vil virke som en moderne og eksperimenterende pendant til Svendborgs intime og historisk velbevarede byrum. Hvad end der er et særligt arrangement på programmet, eller det er den klare stjernehimmel, der trækker, så skal Promenaden på Kulturkajen være svendborggensernes foretrukne spadseretur.

Figur 3.4: Illustration af Promenaden med aktivitetszoner, erhverv og liv

3.6 Velkomst ved Kulturkajens foyer

Alle er velkomne på Kulturkajen, og for at sikre den imødekomne ånd med højt til loftet skal folk blive mødt allerede ved ankomsten til Kulturkajen af øens spillested og beværtning. I dag er Kammerateriet det første man møder på øen. Erfaringerne viser, at øen nyder godt af et spillested og beværtning. Ideen er derfor at lade anlægget fungere som fælles foyer til hhv. Rundbuehallerne og Egnsteateret. Her kan publikum nyde et glas vin før og efter forestillingen, enten indenfor eller udendørs på den udvidede strandbar langs kajen, eller fra foyerens nyindrettede balkon.

Foyerens fysiske faciliteter:

- Udvidet strandbar med mere permanent inventar
- Balkon med indvendig trappe
- Energioptimering og varmekilde
- Toiletfaciliteter.

3.7 Kabyssen – Kulturkajens spisehus

Når først Svendborggenserne har bevæget sig ud på spidsen af Kulturkajen, skal de ikke gå sultne hjem. En vigtig del af Kulturkajen er nemlig, at gæster har mulighed for at finde mad og drikke, så de ikke skal forlade øen, når først de er kommet derud.

Her skal Kabyssen tilbyde et lille intimt spisehus, der i dagstimerne serverer frokost til områdets gæster og beboere, og i aftentimerne bl.a. menuer til teaterets gæster. Kabyssen får til huse på spidsen af Frederiksø, som del af Værkstedet. Herfra skal gæster i læ for vind og vejr kunne nyde et godt måltid under mødet i Værkstedet eller en romantisk middag, mens solen går ned over Svendborg. Ligesom de andre bygninger bør Kabyssens facade være åben, så gæsterne får frit udsyn mellem ude og inde.

Kabyssens fysiske faciliteter:

- Åbne facader mod Svendborgsund og svendbog By
- Restaurationskøkken
- Plads til spisende gæster.
- Mulighed for udeservering.

Langs havnefronten ligger allerede en række spisemuligheder og det er nærliggende at give en eksisterende aktør adgang til at skabe liv i Kabyssen. På den måde kan Kabyssen fungere som satellit og også understøtte sammenhæng mellem øen og byen.

4 Analyse: Kulturkajens potentiale for at styrke Svendborg

Kulturkajen vil skabe værdi for Svendborg ved at understøtte samskabelse mellem kulturelle og kreative aktører. Dermed vil aktørerne kunne løfte kvaliteten af deres aktiviteter, åbne op for at tiltrække nye målgrupper og styrke byens brand.

Svendborg Kommunes Kulturstrategi har allerede understreget kulturens vigtige rolle i byen. Strategien fokuserer blandt andet på byens mangfoldige lag af talenter og på, hvor vigtigt det er at kulturen arbejde på tværs. Samme værdier ligger til grund for Kulturkajen og konceptet ligger derfor i direkte forlængelse af kommunens ønsker om udvikling af kulturen i Svendborg.

I dette kapitel analyserer vi forudsætningerne for at Kulturkajen skaber værdi for Svendborg. Det sker med afsæt i byens behov for rammer om kulturelle oplevelser og aktørernes behov for nye fysiske omgivelser. Dernæst viser vi den værdi Kulturkajen har potentiale til at skabe for Svendborg og hvordan konceptet er stærkt knyttet til Svendborg Kommunes eksisterende strategier for kultur og erhverv.

4.1 Behovet for Kulturkajen som ny ramme om kultur

Konceptet for Kulturkajen involverer en række lokale kulturaktører. Særligt spiller BaggårdTeatret og danseteatret sART en vigtig rolle, idet de er blandt nogle af de markante kulturaktører i Svendborg, der har behov for nye rammer. På tværs af Svendborgs kulturelle aktører ser alle et stort potentiale for at løfte kvaliteten af kulturlivet i byen gennem synergi. Hvis byens kulturliv skal tages til et nyt niveau peger kulturaktørerne på følgende behov for rammer om deres aktiviteter.

- **Rammer for nye kreative samarbejder:** En bred vifte af kulturaktørerne bakker op om arbejdet med at sikre kultur på Frederiksø. Ønsket er bredt set, at Kulturkajen tilbyder rammer for afprøvning af nye kreative samarbejder på tværs af kulturaktører. Samarbejder, aktørerne kan teste og efterfølgende give varig karakter, og samarbejder, der har karakter af afgrænsede events. Et eksempel på at disse samarbejder er eftertragtede og finder sted, er det strategiske samarbejde mellem BaggårdTeatret og den private aktør sART.
- **Scenekunstens potentialer skal indfris:** BaggårdTeatret er et egnsteater i stærk udvikling og god drift. Andelen af lokale, nationale og internationale aktiviteter er steget over de seneste år, ligesom der er indgået en række strategiske partnerskaber med det lokale erhvervsliv. I dag udnyttes de kreative talenter såvel som de offentlige tilskud imidlertid ikke fuldt ud, da teatret ikke rummer prøvesal og kun disponerer over adressen dele af året. Der er gjort gode erfaringer med strategiske samarbejder mellem egnsteatret og danseteatret sART, der står uden fast adresse. sART har en stærk appel til det yngre publikum og bygger bro til Svendborgs kreative uddannelsesmiljøer.
- **Mangel på rammer om store events:** Kulturaktørernes egne vurderinger peger på, at der er behov for et scenerum med plads til 600-800 siddepladser. Det skal være enkelt at lægge koncerter eller forestillinger i scenerummet, som skal rumme moderne teknisk udstyr samt være akustisk egnet til både taleteater, symfoniorkester og rockmusik. Svendborg har for nuværende ca. 8-10 arrangementer om året af den størrelse, der kan trække 600-700 publi-

kummer og i dag afholdes i eksempelvis sportshaller, og der er potentiale for at tiltrække yderligere, hvis rammerne bliver bedre.

- **Arvesølvet sikres:** Konceptets referencer til Frederiksøs kulturarv og aktiveringen af stedets bærende værdier er vigtig for både borgere, besøgende, erhverv og kulturinstitutioner. Derfor fordrer konceptet også kun en nænsom omdannelse af bygningerne, ligesom ideen om den støjende og møgende praksis er gennemgående. Behovet kan ses som en rå og upoleret pendant til Borgerforeningens smukke rammer.
- **De unge med talent er i fokus:** Behovsanalysen blandt kulturaktørerne peger på, at der er behov for rammer til, at spirende talenter kan vokse. Området rummer en stor mængde efterskoler og højskoler med kunstneriske og kreative profiler. De tiltrækker talentfulde unge til området og skaber behov for en permanent platform for netværksdannelse og talentudvikling inden for de kreative miljøer.

4.2 Værdi gennem bedre kultur, nye målgrupper og stærkere brand

Konceptet for Kulturkajen afspejler en moderne kulturforståelse, der ikke reducerer teater til klassiske opsætninger, og som ikke begrænser forestillingen til udelukkende at være henlagt scenen. Med Kulturkajen skal rammerne for kulturen løbende afprøves og udvides, ligesom man her skal kunne passere grænsen fra at være amatør til at kunne leve af sin kunst. I det følgende beskriver vi konceptets potentialer i forhold til målgrupper.

Som dynamo for samskabelse mellem byens mange aktører vil Kulturkajen have effekt for byen ved at give højere kvalitet i kulturudbuddet, talentudvikling, byliv og branding. Figur 4.1 opsummerer Kulturkajens potentielle værdi for Svendborg.

Figur 4.1: Kulturkajen giver bedre kultur, nye målgrupper, byliv og branding

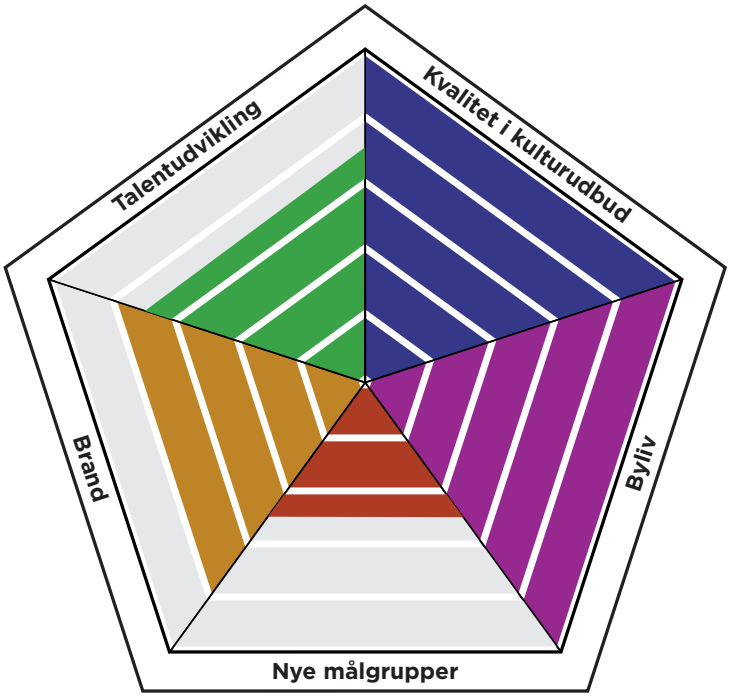

KVALITET I KULTUR
Svendborgs kulturaktører vil gerne lave samskabelse. Med Kulturkajen får aktørerne bedre rammer for netop det. Desuden får teatrene bedre rammer for deres kreative ambitioner, så de også kan få flere gæster trukket til. Et nyt teater vil give Svendborg et større udbytte af de midler, der går til teatre, idet teatret kan lave flere forestillinger for samme mængde midler.

BYLIV
Kulturkajen har fokus på at give plads til kultur og byliv i samspil med resten af byen. På øen vil der være liv døgnet rundt med både store og små events. Der vil være zoner for liv og leg samt pop-up butikker, så der altid er noget nyt at se på. Frederiksø vil dermed være ramme om en helt ny type af byliv for både voksne og børn, borgere og besøgende.

TALENTUDVIKLING
Kulturkajen kan hjælpe skolerne i og omkring Svendborg med at tiltrække elever med talent for det kreative trukket. Skolerne har allerede i dag en kritisk masse af kreative unge i Svendborg, og de kan løfte deres arbejde ved at indgå i Kulturkajen med faglige miljøer, gennem mentorer, forløb for talenter og bedre rammer for kreativ udfoldelse.

BRAND
Kulturkajens fortælling er stærk. Øen er unik i dansk kontekst, med plads til events i en uset skala for Svendborg. Dermed kan Kulturkajen blive et fyrtårn for byen, der markerer Svendborg som et sted, der er værd at besøge og bo i. Det kræver dog politisk opbakning hvis Kulturkajens potentiale som brand skal blive til virkelighed.

NYE MÅLGRUPPER
Kulturkajens fokus er at løfte den kultur og de eksisterende kulturforbrugere i byen. Kulturkajen kan dog være med til at give Svendborg andel i kulturturismen, og dermed få flere turister med højt forbrug til byen. Det vil dog kræve at byens indsats omkring turisme drejer fokus mod også at handle om kultur og events.

4.3 Værdi gennem synergier til øvrige planer og strategier

Kulturkajen er et særligt relevant initiativ i Svendborgs kulturelle udvikling, da konceptet bygger på samme ideer som kommunens Kulturstrategi, Erhvervs- og vækststrategi og Kommuneplan.

Der er direkte snitflader til ideerne i de tre strategier, hvor Kulturkajen kan være med til at give strategierne et fysisk samlingspunkt. I dette afsnit fremhæver vi nogle af de centrale snitflader mellem Kulturkajen og de tre strategier.

4.3.1 Kulturløfte i Svendborg Kommune – Fantastiske Fornemmelser

"Noget af det, der karakteriserer Svendborg Kommune er, at kunst og kultur har stor betydning for det liv, der udfolder sig i byerne og på landet. Kultur er den prisme, som mange ser og forstår verden igennem."

Sådan lyder indledningen til Svendborg Kommunes kulturstrategi *Fantastiske Fornemmelser* fra 2013[1], der bl.a. betoner det kulturelle vækstlag af talenter, som knytter sig til brede, mangfoldige kulturliv. Ifølge strategien skal Svendborg styrke dette vækstlag, ligesom særligt børn og unges muligheder for at være både medskabere og forbrugere er i fokus sammen med øget kulturelt liv mellem bygningerne. Alle dele afspejler sig i konceptet for Kulturkajen, og der er dermed god synergi mellem kulturløftet og Kulturkajen.

4.3.2 Erhvervs- og vækststrategi

Ligesom med kulturstrategien er der mange fællestræk mellem Kulturkajen og kommunens eksisterende Erhvervs- og vækststrategi. Erhvervs- og vækststrategien sigter mod at udvikle de unikke egenskaber i kommunen, der kan styrke det eksisterende erhvervsliv, tiltrække nye erhverv samt nye og yngre borgere[2].

Strategien har fokus på, at havnen skal være et kraftcenter, der balancerer forskning og udvikling af kreative erhverv med et byrum i verdensklasse med plads til erhverv, kultur og mennesker. Ligeledes er der fokus på behovet for mere samskabelse og kreative fællesskaber på tværs af aktørgrupper. I den sammenhæng er Kulturkajen et godt greb, idet en stor del af konceptet har fokus på at skabe møder og rum for videndeling, samarbejde og fællesskaber. Dertil er opmærksomheden mod livet mellem bygningerne et stærkt element i konceptet, hvis aktiviteter og faciliteter vil have en særlig appel til de yngre borgere.

4.3.3 Kommuneplan 2013-2025

I forhold til kommuneplanen for Svendborg, er der også gode muligheder for på længere sigt at opnå synergi[3]. På turismeområdet er der dog, i henhold til Potentialeplanen for Sydfyn, et stærkt fokus på naturturisme og outdoorturisme alt imens kultur spiller en mindre rolle. Dertil betoner planen målet om at opnå samspil mellem turisme og kommunens andre indsatser inden for bl.a. kultur, fritid og friluftsliv, hvilket Kulturkajen imødekommer ved at rumme værditilbud målrettet både borgere og besøgende. En større indsats omkring kulturturismen kræver dog et større strategisk element i kommunens samlede turismeindsats.

[1] Kulturløfte i Svendborg Kommune – Fantastiske Fornemmelser

[2] Svendborg Kommunes Erhvervs- og Vækststrategi

[3] Svendborg Kommunes Kommuneplan 2013-2025

5 Organisering: Forpligtelse gennem paraplyorganisation

Svendborgs kulturelle og kreative aktører er ivrige for at indtage Frederiksø og gøre det til et kulturelt kraftcenter i byen. Aktørerne skal indtage både bygninger og byrum og skabe det kulturelle liv, der tiltrækker og engagerer borgere og turister på øen.

Gennem en kombination af frihed og forpligtelse til at skabe, fungerer øen som en smeltedigel, hvorfra nye aktiviteter, initiativer og talenter kan modnes og skabes over tid, og hvor nye møder og partnerskaber kan opstå på tværs af de etablerede kulturinstitutioner og foreningerne.

Figur 5.1: Partnere på Kulturkajen

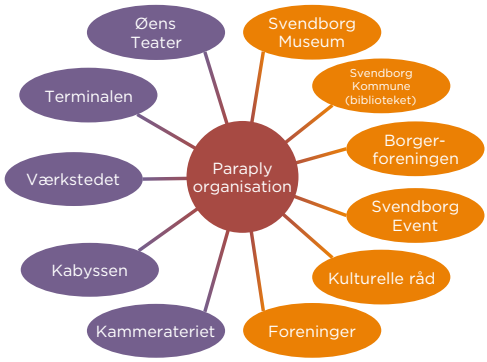

Figuren viser de første partnere på Kulturkajen. Lejere på øen er vist med lilla mens andre partnere er vist med orange.

I konceptets fulde skala vil samarbejdet mellem øens aktører være organiseret i to niveauer. Som overbygning for aktørerne, der lejer sig ind på øen og benytter bygningerne, etableres en paraplyorganisation.

Svendborg Kommune vil eje anlæggene på øen og dermed have ansvaret for at leje ud til aktørerne på øen. Paraplyorganisationen skal derfor være en selvstændig organisationen, eksempelvis i form af en forening, der har ansvaret for at sikre samarbejde mellem aktørerne og for at sikre liv i øens anlæg. Foreningen vil dermed samle aktørerne på øen og kan med fordel være styret af en bestyrelse med repræsentanter fra både de kulturelle og erhvervsmæssige aktører samt Svendborg Kommune.

Figur 5.2: Fordeling af ansvar mellem aktører

Niveau	Ansvarsområde	Aktører	Kommunen
Paraply-organisation	• Fastsætte program for fire årlige sæsoner • Koordinere brug af fælles faciliteter, herunder Rundbuehallerne • Udleje faciliteter til brug af eksterne aktører • Udvikle og markedsføre øens fælles profil • Skabe netværk mellem aktører	• Selvstændig aktør med stab • Forankret i organisation, såsom Svendborg Event	• Yder tilskud til paraplyorganisationen • Indgår i fællesråd
Aktørniveau	• Indholdsmæssig drift af egen bygning • Leje af bygning gennem Svendborg Kommune • Bidrage med aktiviteter til program for de fire årlige sæsoner • Samarbejde om udvikling af nye initiativer med andre aktører	• Øens Teater • Terminalen • Fremtidsfabrikken • Værkstedet • Kabyssen • Kammerateriet • Biblioteket • Borgerforeningen	• Udlejer bygningerne til øens beboere • Samarbejder omkring events

Paraplyorganisationens økonomi kan ikke opretholdes gennem egenindtjening. I stedet kan de nødvendige udgifter baseres på en andel af øens beboeres husleje, udlejning af faciliteter til andre aktører og kommunalt driftstilskud. Organisationen vil stå for at udvikle og markedsføre øens kulturelle profil. Aktørerne indgår gennem et fællesråd, hvor de sammen er med til at udvikle strategien for øen og planlægge årsprogram. Svendborg Kommune bør ligeledes have en part i organisationen så der er samarbejde på tværs af den tekniske og indholdsmæssige drift af øen.

En vigtig opgave for Kulturkajens paraplyorganisation er at sikre hensigtsmæssig adgang til og aktivitet i Rundbuehallerne, ligesom organisationen også får til opgave at sammensætte et fælles program for Kulturkajen fire gange årligt (forår, sommer, efterår og jul).

Hver aktør, der bor fast i en af Kulturkajens bygninger vil have eget økonomisk ansvar for drift af deres respektive bygning. Gennem huslejen dækkes de umiddelbare udgifter til bygningernes vedligehold, mens en fordelagtig husleje bliver afhængig af at aktørerne forpligter sig til at indgå i aktiviteter og fælles program for øens kulturelle indhold.

Ud over de aktører, der lejer sig ind på Kulturkajen, vil byens øvrige kultureller og kreative aktører blive inddraget gennem en invitation til at tage aktiv del i paraplyorganisationen og dermed programmet for øens aktiviteter. På den måde vil organiseringen af Kulturkajen også koble livet på øen med livet i resten af byen.

Eventuelle øvrige driftsopgaver fra det maritime og museumsorienterede projekt bør også indgå i samme konstruktion, så ansvaret for at koordinere og udvikle øen ligger samme sted.

6 Økonomi: Anlæg og drift af Kulturkajen

De samlede anlæg på Frederiksø har en estimeret omkostning på mellem 120 mio. kr. og 170 mio. kr. Det endelige omfang af udgifter til anlæg afhænger i høj grad af bygningernes endelige størrelse og de detaljerede krav til indhold, faciliteter og udstyr.

Omkostningerne fordeler sig mellem fem nye anlæg, hvor teaterbygningen er det største enkelte projekt. En ny teaterbygning vil koste mellem 105 mio. kr. og 140 mio. kr., hvor bygningens størrelse er den vigtigste faktor. Rundbuehallerne udgør også en anseelig udgift, idet bygningen både skal energioptimeres og akustikken skal styrkes. Konceptet vil blive rullet ud over tid og anlæggene vil derfor blive etableret løbende. Det betyder også, at nogle faser er billigere anlægsmæssigt end andre.

Den samlede drift af øen vil være fordelt mellem de forskellige niveauer i organiseringen. Teatret, Terminalen og Værkstedet vil hver være ansvarlig for egen økonomi, mens paraplyorganisationen skal finansieres gennem en blanding af egenindtjening, sponsorater og driftsstøtte.

Paraplyorganisationen har estimerede udgifter for omkring 2 mio. kr. årligt. Heraf vil organisationen kunne dække omkring 50% af sine udgifter gennem indtægter fra udlejning og sponsorater. Da organisationen ikke har egne aktiviteter, som kan skabe omsætning er det nødvendigt at Svendborg Kommune aktivt understøtter organisationens aktiviteter. En mulig løsning, der kan mindske det samlede behov for støtte til aktiviteterne på øen, er at placere paraplyorganisationens ansvar hos en eksisterende aktør, der kan løfte opgaven under nuværende finansiering.

I dette kapitel gennemgår vi de nærmere detaljer omkring både anlæggene på Frederiksø og driften bag.

6.1 Anlægsomfang: Fem nye anlæg på i alt 13.000 m^2

Af Kulturkajens syv elementer kræver fem af dem nye anlæg, som arealmæssigt er et stort projekt. Samlet dækker det over renovering og etablering af fire bygninger samt det store promenadeområde, der rækker på tværs af øen.

Kulturkajens fem nye fysiske anlæg er:

Etablering af teaterbygning i to etager ved siden af Rundbuehallerne på samlet 2.500 -3.500 m^2

Renovering af Rundbuehallerne på 1.400 m^2 til ny brug

Ombygning af tømrerværkstedet i tre etager på samlet 1.800 m^2 til kreativt Værksted, der kan huse kreative virksomheder samt Kabyssen

Renovering af værftskantinen på omkring 600 m^2 til at kunne rumme Terminalen (er undervejs)

Etablering af promenadezoner og aktivitetsområder på kajen på i alt omkring 6.000 m^2

Nogle af elementerne i konceptet kræver større indgreb for at gøre bygningerne egnede til at rumme de kulturelle aktører, mens andre kun kræver mindre indgreb. I

både Rundbuehallerne, Terminalen og Værkstedet er de fysiske anlæg allerede undervejs, mens teaterbygningen og Promenaden er projekter, der kræver helt nye anlæg[4].

Det samlede omfang af bygningerne afhænger af en endelig udredning omkring arealbehovet blandt aktørerne. Teaterbygningen kan bygges både mindre og større, ligesom arealet afhænger af, om teatrets bygning skal være åben mod både den vestvendte og østvendte side af Frederiksø.

6.2 Anlægssum: 120-170 mio. kr. for det samlede projekt

I alt omfatter projektet med Kulturkajen investeringer i anlæg på mellem 120 mio. kr. og 170 mio. kr. Den samlede anlægssum er i høj grad bestemt af det samlede anlægsareal.

Skemaet nedenfor viser estimaterne for de enkelte anlægsprojekter[5].

Figur 6.1: Estimerede udgifter til de fem anlæg

Bygning	Anlægsaktivitet	Areal / antal	Pris per m2 / enhed Min	Pris per m2 / enhed Maks	Estimeret anlægssum Min	Estimeret anlægssum Maks
Øens Teater	Etablering af ny teaterbygning i to etager i den gamle lagerbygning ved siden af Rundbuehallerne	3.500 - 4.500 m2	kr 30.000	kr 35.000	kr 105.000.000	kr 140.000.000
Rundbue-hallerne	Energioptimering, etablering af varmekilde, akustisk optimering samt el-installation	1.400 m2	kr 5.000	kr 10.000	kr 7.000.000	kr 14.000.000
	Indkøb af scene- og teknisk udstyr	n/a			kr 2.000.000	kr 3.000.000
Værkstedet	Etablering af to etager med lejemål	1.000 m2	kr 500	kr 1.500	kr 500.000	kr 1.500.000
	Etablering af åbne værksteder og udstillingsrum	300 m2	kr 5.000	kr 10.000	kr 1.500.000	kr 3.000.000
	Etablering af fælles faciliteter og toilet/baderum	100 m2	kr 5.000	kr 7.000	kr 500.000	kr 700.000
	Etablering af cafeområde	200 m2	kr 8.000	kr 10.000	kr 1.600.000	kr 2.000.000
Terminalen	Renovering af eksisterende rum og etablering af toiletadgang	500 m2	n/a	n/a	n/a	n/a
Promenaden	Etablering af 3-4 aktivitetszoner langs promenaden	400 m2	kr 1.000	kr 2.500	kr 1.600.000	kr 4.000.000
	Etablering af udsigtspunktet stævnen	n/a	n/a	n/a	kr 500.000	kr 1.000.000
	Etablering af plug-n-play adgang langs promenaden	5	kr 30.000	kr 50.000	kr 150.000	kr 250.000
	Etablering af 4-6 mobile containerrum	4-6	kr 75.000	kr 85.000	kr 300.000	kr 510.000
Samlet		13.000 m2	kr 9.281	kr 13.074	kr 120.650.000	kr 169.960.000

Den nye teaterbygning udgør den største del af de samlede anlægsudgifter[6]. Teatret er både det største byggeri og har den største omkostning per kvadratmeter, idet indretning af bygningen er både mere kompleks og indholdsrig end de øvrige anlæg. Til gengæld kan et nyt byggeri til teater med stor sandsynlighed tiltrække en stor

[4] Terminalen skal ligge i den gamle værftskantine på Frederiksø. Kantinen er allerede nu ved at blive nødtørftigt renoveret, så bygningen bliver egnet til at rumme aktiviteter. Det er derudover nødvendigt at løfte bygningens faciliteter til et niveau, der gør det muligt at lave aktiviteter året rundt. De nærmere behov er dog uvisse på nuværende tidspunkt og derfor rummer de samlede estimater ikke udgifter til dette.

[5] Der er ikke her taget hensyn til, hvornår Svendborg Kommune skal gå i gang med de enkelte anlæg.

[6] Den estimerede anlægsudgift er baseret på nøgletal fra budgettet for det nye egnsteater, Vendsyssel Teater i Hjørring.

andel af medfinansiering fra fonde. Den endelige anlægssum vil afhænge af kravene til teknik, indhold og faciliteter.

Rundbuehallerne er ligeledes et større anlægsmæssigt projekt. Hallerne har behov for energioptimering, ligesom det er nødvendigt at installere varmekilde, så bygningen kan bruges året rundt. Nogle aktiviteter vil bygningen fint kunne rumme i sin nuværende stand, men for, at bygningen bliver velegnet til både teater og koncerter, er der brug for akustisk optimering.

De to øvrige bygninger – Værkstedet og Terminalen – skal være relativt bare rum, som aktørerne selv har ansvaret for at fylde ud med udstyr og aktiviteter. De vil derfor udgøre en væsentligt mindre anlægsmæssig udgift. Indretning af en mindre restauration i stueetagen i Værkstedet, vil dog øge anlægsudgift for netop den bygning.

Promenaden skal rumme en række zoner for aktivitet og liv langs kajen samt mobile og fleksible rammer i form af eksempelvis containere, som aktørerne kan bruge. Estimaterne forudsætter, at der er tale om sunde kajanlæg, som Promenaden kan bygge på.

Estimaterne for de fem anlæg bygger på nøgletal fra andre, sammenlignelige danske byggerier. Estimaterne viser, hvor meget Svendborg Kommune kan forvente, at anlæggene på Frederiksø vil koste at realisere. Inden anlæggene kan realiseres er det nødvendigt at afklare med de involverede aktører, hvad anlæggene præcist skal indeholde, og hvordan de skal se ud. Først derefter vil det være muligt at lave et detaljeret budget og et mere præcist billede af anlægsomkostningerne.

6.3 Driftsøkonomi: Balance forudsætter driftsstøtte på knap 1 mio. kr.

Idet Kulturkajens aktører har forskelligt ansvar, er driften af Kulturkajen også en sammensat størrelse og rækker ind i flere aktørers økonomi.

Udgangspunktet for Kulturkajens drift er, at øens paraplyorganisation skal have en solid økonomisk drift, mens ansvaret for at skabe og varetage aktiviteter i videst muligt omfang skal ligge hos de kulturelle og kreative aktører.

Målet er at skabe mest mulig kulturel værdi for de penge, som Svendborg Kommune allerede i dag investerer gennem drift og anlæg af kulturinstitutioner/tilbud og altså ikke kun at etablere en økonomisk bæredygtig model for øen. Derfor er driften opdelt, så kommunen har ansvaret for det tekniske vedligehold af bygninger, mens al indholdsmæssig drift og kulturelle aktiviteter ligger hos aktørerne og paraplyorganisation.

Store driftsopgaver og tunge organisationer er ofte med til at gøre kulturprojekter dyre over tid. Det har derfor været målet at sikre en opdeling af ansvaret, hvor opgaverne i den fælles organisation kan varetages af en mindre stab.

Driften af øen er altså fordelt mellem de forskellige aktører som følger, jf. kapitel 5:

- Svendborg Kommune vil stå for udlejning samt den tekniske drift og vedligehold af bygningerne
- Den fælles paraplyorganisation vil stå for den koordinerende drift på øen omkring aktiviteterne i Rundbuehallerne og Promenadens zoner. Svendborg

Kommune vil eje bygningerne og stå for udlejning, mens paraplyorganisationen får råderet over bygningerne til brug for aktiviteter.

- **De enkelte aktører** vil hver især stå for den indholdsmæssige drift af egen bygning ud over den tekniske drift, som kommunen har ansvaret som del af udlejningen. Derudover bidrager de enkelte aktører til at skabe værdi ved at forpligte sig på aktiviteter i øens anlæg.

Den tekniske drift af Kulturkajen omfatter kun den yderligere bygningsmæssige drift samt paraplyorganisationen. Budgettet forudsætter at Svendborg Kommune fortsat yder tilskud til de enkelte aktører, eksempelvis teateret, og, at aktørerne selv varetager deres egen drift.

Figur 6.2: Estimater for Svendborg Kommunes drift af Kulturkajen

Estimater af teknisk drift på Frederiksø
Svendborg Kommune

Udgifter	
Teknisk drift af bygninger	kr 742.500
Administrationsbidrag til paraplyorganisation	kr 530.000
Udgifter i alt	kr 1.272.500
Indtægter	
Husleje fra Egnsteater	kr 504.000
Husleje fra Værkstedet	kr 280.000
Husleje fra Terminalen	kr 56.000
Indtægter i alt	kr 840.000
Resultat af kommunal drift på Frederiksø	-kr 432.500

Det tekniske vedligehold af den samlede bygningsmasse og Promenaden er estimeret til at være kr. 750.000 årligt. Udgifterne kan dækkes gennem husleje fra teatret, Terminalen og Værkstedet. Budgettet bygger på en estimeret husleje for de tre aktører på sammenlagt kr. 1.200.000. Idet huslejen er større end de estimerede udgifter til vedligehold, er den overskydende andel på omkring 30% afsat som tilskud til drift af paraplyorganisationen. Der vil dermed være kr. 840.000 til at dække den tekniske drift på Frederiksø.

Paraplyorganisationen vil have udgifter til følgende:

- Personale
- Markedsføring
- Webportal
- Udvikling og netværk mellem aktører
- Administration.

De samlede udgifter til paraplyorganisationen er estimeret til lige omkring 2 mio. kr. årligt. De udgifter skal dækkes i en kombination af indtægt fra udlejning til enkeltstående arrangementer, forpagtningsafgift, sponsorater og driftsstøtte fra fortrinsvis Svendborg Kommune.

Vi vurderer at paraplyorganisationen vil kunne skabe omkring 1 mio. kr. i egenindtægter på følgende vis (se bilag 1 for yderligere detaljer):

- Udlejning til enkeltstående arrangementer : Kr. 310.000
- Forpagtningsafgift: Kr. 200.000
- Sponsorater: Kr. 300.000
- Udlejning af containere til midlertidige lejere: 250.000.

Altså kræver paraplyorganisationen yderligere omkring 1 mio. kr. for at kunne dække sine aktiviteter. De resterende kr. 400.000 fra aktørernes husleje vil kunne dække en del af dette hul, mens der altså er behov for yderligere kr. 500.000-600.000 årligt.

Det endelige behov for driftsstøtte afhænger af antallet af arrangementer, som de forskellige faciliteter kan udlejes til, mængden af sponsorater, som organisationen kan mønstre og hvor store udgifterne bliver til markedsføring og website.

Figur 6.3: Estimater for drift af paraplyorganisation

Estimater af aktivitetsmæssig drift på Frederiksø
Paraplyorganisation

Indtægter	
Andel af fast husleje	kr 360.000
Udlejning til arrangementer	kr 310.000
Udlejning af containere	kr 250.000
Forpagtningsafgift	kr 200.000
Sponsorater	kr 300.000
Indtægter i alt	kr 1.420.000
Udgifter	
Personale	kr 1.300.000
Markedsføring	kr 300.000
Webportal	kr 200.000
Udvikling og netværk	kr 100.000
Administration	kr 50.000
Udgifter i alt	kr 1.950.000
Estimeret tilskudsbehov fra Svendborg Kommune	kr 530.000

7 Udviklingsstrategi: Kulturkajen opstår gennem tre faser

Det vil tage tid før Kulturkajen er fuldt etableret, idet initiativer og samarbejder skal modnes før konceptets fulde skala er nået. Det er derfor en god ide at se konceptet som et projekt, der skal realiseres gennem flere faser. Derved vil Svendborg Kommune også kunne fordele udgifter til anlæg over tid og sikre sammenhæng med de øvrige initiativer på Frederiksø.

Ligesom anlæggene fordeler sig over tid, skal organisationen på Kulturkajen også opbygges løbende. Til at starte med vil samarbejdet foregå gennem et netværk mellem aktørerne på øen. Som øens bygningsmasse udvikler sig, skal organisationen også have en mere fast form samt medarbejdere, som kan stå for arbejdet med at udvikle og koordinere. Når Kulturkajen er fuldt etableret skal organiseringen af aktørerne sikre, at aktiviteterne på tværs af anlæggene er koordineret og, at de fælles tilgængelige områder i Rundbuehallerne og på Promenaden rummer programlagte aktiviteter.

I dette kapitel præsenterer vi en udviklingsstrategi for konceptet, hvor Svendborg Kommune først starter med at understøtte eksisterende initiativer for dernæst at sætte gang i den fulde etablering af konceptet. Udviklingsstrategien løber over følgende tre faser:

Figur 7.1: Kulturkajens anlæg og drift over tre faser

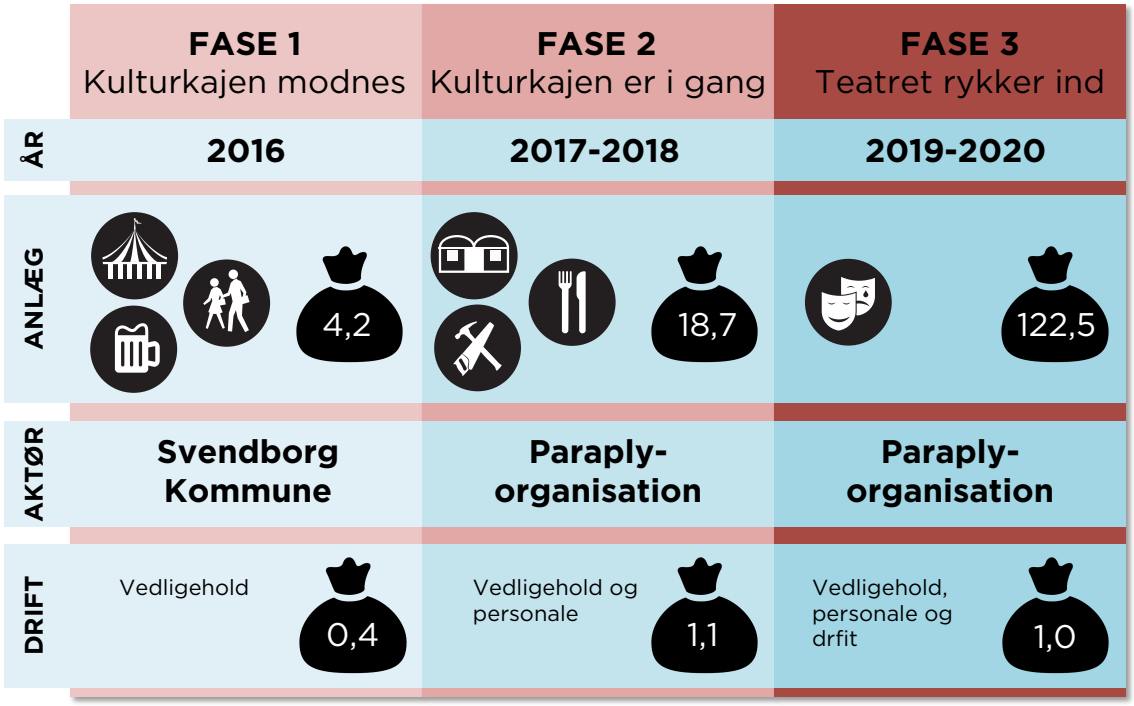

7.1 Fase 1: Midlertidige aktiviteter modner Kulturkajen (2016)

I første fase er målet at få gang i Frederiksø, så svendborgenserne bliver bevidste om alt det, der allerede sker og hvilke muligheder, der er i Kulturkajen. I denne fase åbner Svendborg Kommune for brugen af eksisterende bygninger og understøtter de initiativer, der allerede er i gang på øen.

Promenaden er første anlæg kommunen skal etablere, som del af projektet, og anlægsarbejdet starter i denne fase. I første omgang handler det om at give plads til midlertidige elementer, blandt andet gennem brug af containere. De nye tiltag skal understøtte de prøvehandlinger, som allerede er igangsat.

I første fase er det fortsat Svendborg Kommune, der driver processen, som i første omgang handler om at give rum til kræfterne, som allerede nu er ved at indtage Frederiksø.

Aktiviteter og milepæle:

- Udfasning af resterende lejemål, der ikke falder inden for konceptet
- Værkstedet og Terminalen starter aktiviteter
- Politisk beslutning om etablering af Egnsteateret
- Arbejdet med at realisere Promenaden igangsættes
- Aktørerne på Kulturkajen laver det første kulturprogram for Rundbuehallerne
- Drøftelser med relevante samarbejdspartnere om finansieringen af Kulturkajen.
- Arkitektkonkurrence om en helhedsplan for Kulturkajen.

7.2 Fase 2: Kulturkajens program er i gang (2017-2018)

I anden fase af projektet bliver paraplyorganisationen etableret og får det indledende ansvar for samarbejdet på Kulturkajen. Målet er at lave systematisk samarbejde om arrangementer på øen og styrke samarbejdet mellem aktørerne, hvor også de etablerede kulturinstitutioner begynder at indgå.

Værkstedet, Promenaden og Rundbuehallerne udgør de anlægsmæssige elementer i denne del af fasen, hvilket giver plads til det første fulde årsprogram for Kulturkajen. Som optræk til at etablere et nyt teater på øen indleder Svendborg Kommune en proces omkring driftsmæssigt samarbejde mellem BaggårdTeatret og sART, under egnsteateraftalen, hvilket giver et sikkert driftsmæssigt fundament for at udarbejde det nye teater.

Paraplyorganisationen vil stabsmæssigt bestå af en leder samt tekniske kompetencer. Lederen skal understøtte det spirende samarbejde mellem aktørerne og har samtidig ansvaret for at udarbejde en fælles profil for Kulturkajen.

Aktiviteter og milepæle:

- Etablering af paraplyorganisation
- Svendborg Kommune vedtager endelig helhedsplan for Kulturkajen og byggeriet af Terminalen og Værkstedet starter
- Svendborg Kommune udarbejder ny lokalplan for Frederiksø
- Fundraising til realisering af helhedsplanen
- Det første fulde årsprogram for Kulturkajen offentliggøres med Rundbuehallerne som centrum for aktiviteterne.

7.3 Fase 3: Egnsteateret rykker ind (2019-2020)

I den sidste fase inden Kulturkajen er etableret i sin fulde skala, skal den nye teaterbygning etableres. Når projektet når denne fase er paraplyorganisationen etableret og understøtter derfor samarbejdet mellem aktørerne på øen, som indgår i udviklingen af Kulturkajen.

De sidste anlæg, teaterbygningen og Kabyssen, bliver bygget og det nye egnsteater med sammenlægningen af BaggårdTeatret og sART rykker ind som faste lejere på Kulturkajen.

Paraplyorganisationen har nu en fuldt etableret ramme omkring samarbejdet, hvor både lejere på Kulturkajen og øvrige aktører fra Svendborgs kulturliv er med til at fylde Frederiksø med kulturelt og kreativt liv. Det fulde aktivitetsmæssige driftsansvar ligger derfor hos paraplyorganisationen og dens stab bestående af en leder, en projektmedarbejder samt tekniske kompetencer.

Aktiviteter og milepæle:

- Ny egnsteateraftale med Egnsteateret
- Egnsteateret indvies på Kulturkajen
- Spisehuset Kabyssen åbner.

8 Metode: Kulturaktørerne var med

Feasibility studiet bygger på Mantos ekspertfaglige viden om de forretningsmodeller og forudsætninger, der knytter sig til bl.a. kulturliv og kulturhuse. Konceptet er blevet til gennem en inddragende proces med Svendborgs kulturaktører. Manto har flere gange besigtiget Frederiksøs arealer både alene, med kommunale repræsentanter og med relevante kulturaktører, som blev identificeret igennem en interessentanalyse.

Interessentanalysen pegede på to centrale interessentgrupper. Herunder de primære interessenter og omverdensinteressenter (se skema nedenfor). Aktører fra begge grupper var med til at udvikle konceptet og har bidraget til analyse af udbud og behov gennem både interviews, bilaterale møder og workshops.

Workshopforløbet strakte sig over tre møder og blev indviet med en fælles etnografisk byvandring og besigtigelse af Frederiksø. Her delte deltagerne deres viden og fortællinger om området før det kreative arbejde gik i gang. Alle primære interessenter var inviteret til forløbet, og af skemaet nedenfor fremgår deltagerne.

I løbet af de to følgende workshops bidrog deltagerne ved at definere fremtidens værditilbud på Frederiksø, drøfte behovet for kulturelle rammer i Svendborg samt generere ideer, koncepter og prototyper for nye rammer og faciliteter til kulturen.

Herefter har Manto testet koncepternes bærdygtighed ift. spørgsmålet om særligt værditilbuddet og omkostninger i form af drifts– anlægsomkostninger. Den endelige prioritering af konceptets dele er foretaget af os i samarbejde med opdragsgiver.

Skemaet nedenfor viser projektets interessenter og deres deltagelse:

Figur 8.1: Involverede interessenter i udviklingen af Kulturkajen

Primære interessenter	Deltaget i interview	Deltaget i workshops	Omverdensinteressenter	Deltaget i interview	Deltaget i workshops
Baggårdsteatret	x	x	Svendborg Bibliotek	x	x
Cirkusforeningen	x	x	Svendborg Museum	x	x
Kammerateriet	x	x	Svendborg Event	x	
Woodnwonder	x	x	Turistforeningen	x	
Kys Frøen Nu		x	Bevar Svendborg Havn		
Maskinen		x	Beværterforeningen		
Ollerup Efterskole		x			
Sart (danseteater)		x			
Svendborg Børnekulturhus		x			
Borgerforeningen/Kulturhus	x				
Sydfyns Amt Kunstforening (SAK)	x				
Ungdomsskolen	x				

9 Bilag

Bilag 1: Estimater for paraplyorganisationens lejeindtægter

Estimater for lejeindtægter
Paraplyorganisation

		Estimeret husleje	Andel til fælles organisation	Indtægt
Andel af fast husleje	Teater	kr 720.000	30%	kr 216.000
	Værkstedet	kr 400.000	30%	kr 120.000
	Terminalen	kr 80.000	30%	kr 24.000
Indtægt fra fast husleje				kr 360.000
		Antal (måneder x 6 containere)	Pris per måned	
Midlertidige beboere	Udleje af containere	50	kr 5.000	kr 250.000
		Antal	**Pris per dag**	
Arrangementer	Kreative og kulturaktører	15	kr 2.000	kr 30.000
	Kulturinstitutioner	20	kr 6.000	kr 120.000
	Erhverv	20	kr 8.000	kr 160.000
Indtægt fra midlertidig udlejning				310.000
		Antal m2	**Forpagtnings-afgift per m2**	
Forpagtning	Kabyssen	200	kr 1.000	kr 200.000
Indtægt fra forpagtning				kr 200.000
Indtægter i alt				kr 1.120.000